

RS § 168

Revidering av taxan för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

Ärendenummer: RS 2026/446

Paragraf föregående instans: AU § 101

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter höjs med 7 procent per år under 2026-2028 från och med 1 juli 2026. Därefter indexjusteras taxan i linje med övriga taxor.
- Tillsynsavgift införs enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter i enlighet med teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag.

Sammanfattning

För att få kostnadstäckning för provning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel föreslog teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen (TSF) en justering av taxan på 20 procent. När ärendet hanterades i miljö- och byggnämnden valde nämnden att föreslå en justering av taxan med 5 procent för år 2026, och därefter höjas varje år tills dess att ekonomin är i balans och att en ny tillsynsavgift införs för tobaksfria nikotinprodukter.

Verksamheten för tillsyn av alkohol och tobak ska enligt gällande lagstiftning finansieras genom avgifter. Avgiftsuttaget ska i enlighet med självkostnadsprincipen i kommunallagen motsvara kommunens kostnader för tillsynen. Resultatet för 2025 visar ett underskott, vilket innebär att nuvarande avgifter inte täcker kostnaderna. Nuvarande taxa har inte justerats på flera år och ger inte full kostnadstäckning. Samtidigt har arbetsbelastningen ökat genom fler tillstånd och högre krav på tillsyn, bland annat kopplat till det brottsförebyggande arbetet. Införandet av tillsynsavgift för tobaksfria nikotinprodukter är en förutsättning för att finansiera tillsyn inom området. Den föreslagna höjningen om 5 procent bedöms inte vara tillräcklig för att uppnå full kostnadstäckning med hänsyn till nya krav och ett ökat antal tillstånd. Beräkningar gjorda av TSF visar att de skulle krävas en justering av taxan på 20 procent för att få full kostnadstäckning.

Mot bakgrund av detta föreslår regionstyrelseförvaltningen att taxan fastställs och höjs med 20 procent. Förslaget innebär en justering av avgifterna för att bättre motsvara verksamhetens kostnader samt att säkerställa finansiering av

tillsynen även för tobaksfria nikotinprodukter. Föreslagna avgifter ligger i nivå med eller under jämförbara kommuner.

Arbetsutskottet beslutade 2026-04-23 att överlämna ärendet till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ärendets behandling under mötet

Thomas Karlström (S) yrkar att taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt införande av tillsynsavgift enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter höjs med 7 procent per år under 2026-2028 från och med 1 juli 2026, och därefter indexjusteras taxan i linje med övriga taxor.

Saga Carlgren (V) yrkar att taxan för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen fastställs och höjs med 20 procent från och med 1 juli 2026, i enlighet med regionstyrelseförvaltningens förslag. I detta instämmer Maya Arfvidson (MP) och Eva Ahlin (C).

Ordförande ställer proposition på Thomas Karlströms (S) yrkande och Saga Carlgrens (V) yrkande och finner att Thomas Karlströms (S) yrkande vinner bifall.

Beslutsunderlag

Förslag ny taxa

Miljö- och byggnämnden 2026-03-30, § 39

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2026-02-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-02

Skickas till

Miljö- och byggnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi